

говорите?“ — Прозърете. Мислите ли, че всичко, което се доказва е върно? Мислигте ли, че всички факти, които мога да ви наведа по единъ въпросъ, представляватъ Истината? Всъщо нѣщо е до толкова върно, доколкото всѣки човѣкъ може да бѫде отворена книга, която да отваря и да чете отъ нея.

Сега ще би приведа два примѣра за изяснение на мисълъта си. Какво трѣбва да направи скулпторътъ съ най-хубавия камъкъ, ако иска да извае отъ него една отлична статуя? Камъкътъ съдѣржа ли въ себе си формата, която скулпторътъ иска да му прѣдаде? — Не я съдѣржа. Значи, скулпторътъ самъ трѣбва да вземе чука и да започне ваенето на статуята. Допуснете, че въ този мраморенъ камъкъ има съзнание, като нашето. Какво ще направи той? — Ще започне да плаче, да вика и да казва: „Докога ще продължаватъ тия страдания?“ — Докато скулпторътъ извае статуята. Той си продължава работата, а мраморътъ плаче, вика. Най-послѣ скулпторътъ свършва статуята си, отдалечава се отъ нея, поглежда я, погледне ма и къмъ сълзитѣ ѝ, усмихва се и казва: „Дойде вече краятъ и на сълзитѣ!“ Послѣ взима кърпата си, изтрива сълзитѣ на статуята и казва: „Не плачи вече! Отъ тозъ моментъ, кой какъ мине покрай тебе, ще те погледне и ще види, че въ тебе има редъ и порядъкъ.“ И наистина, кой какъ мине покрай тази статуя, казва: „Идея, дълбочина има въ тази картина!“ Отлична е тя! Статуята слуша всичко това и е доволна, че нѣма вече чукъ, нѣма вече страдания. Но докато хората се научатъ да живѣятъ правилно, много чукове трѣбва да минатъ по гърбовете имъ. Неизбѣженъ законъ е този.

Вториятъ примѣръ. Имате едно парче бѣло платно. Великиятъ художникъ взима четката и боите си и започва да цапа безразборно върху него. Минава нѣкой простакъ покрай този художникъ, поглежда го, какво прави и си қазва: